

Jaarverslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene Vergadering betreffende de Jaarrekening 2021 van APETRA, Naamloze Vennootschap van Publiek Recht met Sociaal Oogmerk.

Met de inwerkingtreding van de Uitvoeringsrichtlijn¹ (EU)2018/1581 van 19 oktober 2018 per 1 januari 2020 behoren de mogelijke abrupte schommelingen van de aan te houden stocks omwille van de naftaopbrengst tot het verleden. De mondiale uitbraak van de Coronapandemie in maart 2020 had evenwel onverwacht opnieuw een aanzienlijke impact op de nationale voorraadplicht. Daar waar de voorraadplicht (VP) 2020, geldend vanaf 1/7/2020 tot het einde van het eerste semester 2021, nog 3.763.390 ton r.a.e.² bedroeg, daalde deze vanaf 1/7/2021 naar 3.090.888 ton r.a.e.

Ondanks deze daling, houdt APETRA, overeenkomstig het scenario 'Beyond Corona' uit haar ondernemingsplan 2022, de eigen voorraden stabiel, met nog een kleine aankoop van aankooprechten (of "tickets") op benzine en een aanzienlijke verkoop van aankooprechten op surplusvoorraden om deze zo veel mogelijk te laten renderen. In 2021 werden aan- en verkopen gerealiseerd ter volbrenging van de opslagcontractvernieuwingen en gelijktijdige productdiversificatie aangevat met de aanbestedingsronde voor opslagcapaciteit van eind 2019. In het najaar van 2021 werd eveneens een productverversingsoperatie voor diesel opgeslagen in Nederland (Zeeuws-Vlaanderen) uitgevoerd.

APETRA's inkomsten worden gegenereerd uit de bijdrage³ die geheven wordt op de inverbruikgestelde volumes. De hoogte van de bijdrage fluctueert in functie van de olieprijzen en de lange-termijn interestvoet. Door dit laatste kan de bijdrage desnoods dalen tot een niveau waarbij de inkomsten uit de bijdrage niet volstaan om de operationele en financiële kosten te betalen, laat staan om over de komende jaren zelf de aflossing van de schulden te financieren en aan schuldaflossing te doen.

De historische daling van de aardolieprijzen in april 2020 gecombineerd met de significant lagere aardolieconsumptie tijdens de eerste Coronalockdown overtuigden de regering van het belang van de instelling van een minimumbijdrage voor APETRA's financiële evenwicht. Deze minimumbijdrage werd via koninklijk besluit⁴ ingesteld op het bijdrageniveau geldend in het tweede kwartaal 2020 en bleef voor alle producten van kracht t.e.m. het 2de kwartaal 2021⁵.

Om een structurele terugbetalingscapaciteit van de schulden te genereren en op middellange termijn een schuldenvrij niveau van autofinanciering te bereiken, kan een bijkomend element in de formule van de bijdrage een oplossing bieden. Door APETRA's consolidatie⁶ met de Belgische Staat heeft dit ook een positieve impact op de staatsschuld.

¹ Uitvoeringsrichtlijn (EU)2018/1581 van de Commissie van 19 oktober 2018 tot wijziging van Richtlijn 2009/119/EG van de Raad wat betreft de methoden voor de berekening van de opslagverplichtingen

² Dit hield een stijging in met +5,4% tegenover de voorraadplicht van 2019.

³ Deze bijdrageformule is vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage en bekrachtigd bij wet.

⁴ Koninklijk besluit van 12 juni 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 oktober 2006 tot bepaling van de berekening- en inningwijze van de bijdrage voor APETRA en tot opheffing van het artikel 1, § 4, van het ministerieel besluit van 27 december 1978 betreffende de inschrijving van de personen die optreden in de bevoorradingsketen van het land en van de verbruikers in aardolie en aardolieproducten; bekrachtigd bij wet van 25/5/2021.

⁵ Voor de middeldistillaten en zware stookolie verhoogde de bijdrage pas terug vanaf het 4de kwartaal 2021.

⁶ APETRA wordt sedert 17 april 2014 ingedeeld bij de ondernemingen van de publieke sector.

Hierdoor worden de schulden van APETRA bij de staatsschuld gecumuleerd en APETRA's ESR-resultaat (waarbij geen rekening met de voorraadwijzigingen wordt gehouden) in de nationale rekeningen opgenomen.

Bespreking van de voornaamste balansposten

ACTIEF:

De voornaamste balansposten op het actief betreffen de voorraden in eigendom.

Deze voorraden hebben op 31 december 2021 een waarde van €2.019m. Dit tegenover €1.269m per 31 december 2020, €1.895m eind 2019 en €1.663m eind 2018.

Eind 2021 beheert APETRA 3.906.630,5 ton eigen voorraden ruwe aardolie en aardolieproducten⁷. Daar bovenop kocht APETRA in het laatste kwartaal aankooprechten ten belope van 25.000 ton op benzine. Met deze stocks houdt het agentschap 101,47 dagen Belgische netto-invoer aan en, daarbovenop, 314.554 ton r.a.e. voor andere EU-lidstaten. Volgens de huidige ramingen zal de VP 2022 (1/7/2022-30/6/2023) licht stijgen.

Overeenkomstig de waarderingsregels die APETRA hanteert, worden de voorraden per einde boekjaar gewaardeerd aan de laagste waarde van enerzijds de historische aankoopprijs en anderzijds een waardering aan het gemiddelde prijsniveau van de maand december van het betrokken jaar. Toepassing van deze waarderingsregel geeft per eind december 2021 aanleiding tot een voorraadwijziging van +€768,1m⁸. In 2020 bedroeg dit een bijkomende waardevermindering van €615,4m, tegenover een terugname van waardevermindering voor €233,4m in 2019.

In de balans per einde december 2021 bestaan de vorderingen voor €57,8m voor €41,8m uit facturen die begin 2022 werden uitgereikt betreffende aan verversingsoperatie eind 2021 en voor een deel uit vorderingen op de Federale Overheidsdienst Economie en andere op te stellen facturen. De facturaties aan de FOD Economie betreffen de BTW op de ontvangen bijdrage. Deze BTW dient te worden aangerekend aan de Belgische Staat.

In uitvoering van het protocol tussen de FOD Financiën, FOD Economie en APETRA krijgt APETRA haar vordering op de FOD Economie per kwartaal na enkele maanden terugbetaald vanuit de FOD Financiën. De op te stellen facturen betreffen grotendeels ontvangsten die APETRA in 2022 nog dient te ontvangen met betrekking tot de maand december 2021; de rekening aan de Belgische Staat zal worden opgemaakt in het eerste kwartaal van 2022.

De aanwezige liquiditeiten volstaan in eerste instantie niet om de aflossingen van de lopende leningen op maturiteit te voldoen. Eind 2021 wordt dan ook voor de zesde maal een beroep gedaan op de financiering van het Federaal Agentschap van de Schuld voor €50m, om de Belfius lening af te lossen voor €80m. APETRA financiert zelf de resterende €30m, waardoor de totale schulden dalen met €30m.

Op jaareinde bedragen de resterende liquide middelen €16,2m.

De overlopende rekeningen bedragen €0,6m.

⁷ Middeldistillaten (diesel, gasolie-verwarming en jet fuel) en benzine.

⁸ Het totaal bedrag van de voorraadwijziging in 2021 bedroeg +€750,1m, waarvan -€18,0m naar aanleiding van de aan- en verkopen en +€768,1m terugname van waardevermindering.

PASSIEF:

Het Eigen Vermogen van de onderneming is positief ten belope van €945,5m. Dit positieve bedrag is te danken aan winst van het boekjaar 2021 en – ondanks het verlies van 2020 - de overgedragen winst van 2019, 2017 en van 2016. Het kapitaal van de vennootschap is beperkt: €62.000, net zoals de volstorte wettelijke reserve van €6.200. De overgedragen winst van het vorig boekjaar van +€160.092.069,35, samen met de winst van 2021 van +€785.408.152,56 , resulteren in een te bestemmen winst van + €945.500.221,91.

De Raad van Bestuur stelt voor dat het saldo wordt overgedragen naar volgende boekjaren.

De financiële schulden op meer dan één jaar van €1.015m bestaan voor €400m uit een obligatielening geplaatst op 25 september 2013 van €400m, aan een interestvoet van 3,125% met een looptijd van 10 jaar, en €615m aan financiering bij het Federaal Agentschap van de Schuld.

In de kortlopende schulden van €129,6 ,0m wordt het laatste deel van de lening bij Belfius dat binnen één jaar kan worden afgelost opgenomen van €80m.

APETRA heeft voorlopig onvoldoende liquide middelen voor verdere schuldaflossingen en zal hiervoor hoogstwaarschijnlijk grotendeels terug een beroep doen op de financiering bij het Federaal Agentschap van de Schuld.

Hiernaast zijn de handelsschulden goed voor €47,7m waarvan €41,8m te ontvangen facturen betreffende de verversingsoperatie van eind 2021.

Belastingsschulden en bezoldigingen en sociale lasten bestaan voornamelijk uit de rekening courant met de BTW administratie en bedragen €1,8m.

De overlopende rekeningen voor €3,3m bestaan onder meer uit de interestschuld op de obligatielening voor de periode aanvangend op de jaarlijkse interestbetaling en lopend tot jaareinde.

Bespreking van de Winst- en Verliesrekening

De bedrijfsopbrengsten voor 2021 bedragen €244,0m tegenover €118,8m in 2020 en €180,3m in 2019. Deze valt in afgelopen boekjaar uiteen in 3 grote delen: ontvangen bijdragen, verkopen van aankooprechten op de surplusvoorraden en verkopen van stock.

De ontvangen bijdrage bedraagt voor 2021 €113,6m tegenover €103,6m in 2020 en €123,5m in 2019. De bijdragevoet, die een stijgende trend vertoonde in 2018, kende een licht schommelend verloop over 2019. Dit na een gestage daling sinds midden 2013 waarbij een historisch dieptepunt in het tweede kwartaal van 2016 werd bereikt met een bijdrage voor de middeldistillaten⁹ van 6,05 euro/1000 liter (komende van o.m. 12,3 euro/1000 liter in 2014).

⁹ Middeldistillaten: diesel, gasolie-verwarming en lamppetroleum. Deze vormen samen het gros van de APETRA inkomsten.

In april 2020 zakten de aardolieprijzen op de internationale markt naar een historisch dieptepunt. Deze daling van het belangrijkste element uit de bijdrageformule gecombineerd met een bruuske consumptievermindering door de lockdowns ten gevolge de Coronapandemie brachten APETRA's financiële evenwicht in gevaar. Daarop besliste de regering om via aanpassing van de wetgeving, KB van 12 juni 2020, een minimumniveau van de bijdrage in te stellen gelijk aan dat van het tweede kwartaal van 2020. Dit KB werd in 2021 bij wet bekrachtigd.

De minimumbijdrage bedraagt 7,61 euro/1000 liter voor middendistillaten (producten van categorie II), de belangrijkste bron van inkomsten¹⁰. De bijdrage voor producten van categorie I lag in het derde kwartaal van 2021 iets boven de bodem (+0,01 euro/1000 liter) en is vanaf het vierde kwartaal van 2021¹¹ niet meer van toepassing op alle categorieën.

Een tweede element in de omzet zijn de verkopen van aankooprechten op de surplus voorraden van APETRA. Hier wordt €0,4m omzet gegenereerd in 2021 tegenover €3,3m in 2020 en €4,3m in 2019. De verkoop van tickets was in het tweede semester van 2021 aanzienlijk, door de algemeenheid van de gedaalde voorraadplicht en de marktstructuur was het aanbod aan stocks op de markten evenwel groot en de prijs voor aankooprechten dus omgekeerd evenredig laag.

Een derde element in de omzet vormen de verkopen die, in lijn met de waarderingsregels, op het ogenblik van verkoop geboekt worden, waarbij een marge wordt gerealiseerd tegenover de FIFO kostprijs. In 2021 werd €130,1m omzet gegenereerd tegenover €11,9m in 2020 en €52,5m in 2019, en dit door de aan- en verkoop die gebeurde naar aanleiding van de verplaatsing van voorraad bij een afgelopen opslagcontract.

In 2021 werd, net zoals in 2020, 2019, 2018 en 2017, geen subsidie ontvangen tegenover de ontvangen en gebruikte subsidie van 2016 voor €30,2m.

De bedrijfskosten bedragen €195,3m zonder de voorraadwijziging van +€750,1m en omvatten zowel de aankoop van aankooprechten¹² (€0,1m), de afschrijvingskosten (€4k), de operationele kosten met als voornaamste elementen inspectie en verzekeringen (€1,3m), de huur van opslagcapaciteit (€63,3m), diensten en diverse kosten (€0,6m), bezoldigingen (€0,8m) en aankopen van voorraad (€129,2m).

De netto financiële kost daalt van €19,6m in 2020 naar €13,4m in 2021. Dit tegenover €19,9m in 2019, door de herfinanciering door het Federaal Agentschap van de Schuld ter afbetaling van de obligatielening en de Belfius lening waarvan de te betalen interesten nul zijn dankzij een negatieve 3 maanden Euribor. De interestlasten zullen in de volgende jaren dalen dankzij een addendum aan de herfinancieringsovereenkomst met het Federaal Agentschap van de Schuld waarbij opvragingen vanaf eind 2019 een 0% interest genieten.

10 De minimumbijdrage voor de categorieën I et III bedragen respectievelijk 7,22 euro/1000 liter en 6,6 euro/1000 kg.

11 APETRA bijdrage in Q4 2021: cat. I : 7,89 euro/1000 liter; cat. II: 7,88 euro/1000 liter et 6,62 euro/1000 kg voor catégorie III

¹² APETRA koopt aankooprechten aan voor die aardolieproducten waarvoor ze geen eigen stocks heeft. Dit zijn zware stookolie en, in afnemend mate gelet op de opbouw van eigen stocks, benzine.

Overeenkomstig artikel 40 van de wet van 26 januari 2006 die haar missie en statuut regelt, is APETRA niet onderworpen aan inkomstenbelastingen. Hiervoor wordt dan ook geen voorziening aangelegd.

Het boekjaar 2021 sluit af met een positief resultaat van + € 785.408.152,56.

Exclusief de voorraadwijziging en de beperkte afschrijvingen wordt een positief ESR-resultaat van + € 35.302.939,33 gerealiseerd.

De Raad van Bestuur stelt aan de Algemene Vergadering voor om de winst van het boekjaar 2021 (+€ 785.408.152,56), alsook de overgedragen winst van het boekjaar 2020 (+€160.092.069,35), samen goed voor + € 945.500.221,91 te boeken in de over te dragen winst.

Financieringsovereenkomsten APETRA

De financiering van APETRA loopt in eerste instantie over een leningsovereenkomst van €800m bij Belfius Bank België lopend van 2/1/2008 tot 31/12/2022. De terugbetalingsperiode begon vanaf boekjaar 2013. Netto staat op jaareinde 2021 nog €80m open. De te betalen interest is nul dankzij de negatieve 3 maanden Euribor rente. Naast dit langlopend krediet beschikt APETRA ook over een kaslijn van €20 miljoen voor de financiering van werkkapitaal.

Op 17 december 2012 slaagde APETRA er in om een institutionele obligatielening te plaatsen van €300m, aan een interestvoet van 2,125% en een looptijd van 8 jaar. In 2020 werd deze obligatielening terugbetaald en geherfinancierd door het Federaal Agentschap van de Schuld.

Op 25 september 2013 werd een nieuwe financieringsronde afgesloten met de uitgifte van een bijkomende institutionele obligatielening van €400m aan een interestvoet van 3,125% met een looptijd van 10 jaar.

Geen specifieke garanties werden verstrekt voor de kredieten en financieringen.

Op 24 november 2016 werd er een overeenkomst tot opening van een kredietlijn met het Federaal Agentschap van de Schuld gesloten. De Belgische Staat kent daarbij aan APETRA een kredietlijn toe voor een maximaal bedrag van €1,26 miljard. De kredietlijn kan uitsluitend worden aangewend ter herfinanciering van de nog per einde 2015 openstaande leningen van €1,260 miljard. Bij de toekenning van de kredietlijn werd ervan uitgegaan dat APETRA elk jaar minstens een neutraal ESR-resultaat behaalt. Eind 2019 werd een addendum getekend aan de herfinancieringsovereenkomst met het Federaal Agentschap van de Schuld waarbij opvragingen vanaf eind 2019 een 0% interest genieten.

In 2016 werd er al €80 miljoen geherfinancierd voor de terugbetaling van 80 €miljoen van de Belfius-lening, aan een interest van 0,41%. In 2017 werd €80 miljoen terugbetaald aan Belfius met €40 miljoen geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0,52% interest en €40 miljoen door eigen financiering. In 2018 werd eveneens €80 miljoen terugbetaald aan Belfius met €40 miljoen geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0,66% interest en €40 miljoen door eigen financiering van APETRA. Per eind 2019 werd €80 miljoen terugbetaald aan Belfius met €40 miljoen geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0% interest en €40 miljoen door eigen financiering van APETRA.

In 2020 werd de obligatielening van €300m terugbetaald en geherfinancierd door het Federaal Agentschap van de Schuld. Per eind 2020 werd €80 miljoen terugbetaald aan Belfius met €65 miljoen geherfinancierd door het Agentschap van de Schuld aan 0% interest en €15 miljoen door eigen financiering van APETRA. Per eind 2021, tot slot, werd €80 miljoen terugbetaald aan Belfius met €50 miljoen geherfinancierd door het Federaal Agentschap van de Schuld aan 0% interest en €30 miljoen door eigen financiering van APETRA wat de totale financiering doet dalen met €30 miljoen tot €1,095 miljard.

Voorraad onder ticket

In 2021 heeft APETRA gemiddeld 28.750 ton benzine ingedekt door middel van aankooprechten¹³. Voor kwartalen 1 tot en met 4 waren dit respectievelijk 50.000, 25.000, 20.000 en 20.000 ton. Het afnemende volume is functie van de opbouw van eigen benzinstocks.

In 2021 verkoopt APETRA aankooprechten op tijdelijke surplusvoorraden (middeldistillaten) voor gemiddeld 158.755 ton (in Q1 t.e.m. Q4 respectievelijk 20.000, 30.000, 265.610 en 319.410 ton). De stijging in het tweede semester verklaart zich door de inwerkingtreding van de lagere voorraadplicht 2021.

In geval van bevoorradingscrisis worden de aankooprechten uitgeoefend aan de op dat ogenblik geldende marktprijzen. De verkoop zal op hetzelfde ogenblik plaatsvinden onder dezelfde marktvoorwaarden.

Risico's

De inkomsten uit de bijdrage fluctueren al naargelang de driemaandelijks berekende hoogte ervan (bepaald door het prijsniveau van de olieproducten en de interestvoeten) én de in verbruik gestelde volumes waarop de bijdrage ligt. Met het KB van 12 juni 2020 heeft de overheid een drempel ingesteld, op niveau van het tweede kwartaal van 2020, waaronder het bijdrageniveau niet kan dalen.

Met de beleidsdoelstellingen inzake energietransitie zou – logischerwijze – ook de inverbruikstelling van aardolieproducten moeten dalen. De voorraadplicht van de lidstaten wordt evenwel sinds de EU de berekeningswijze van het IEA overgenomen heeft niet langer bepaald op basis van de inverbruikstellingen van de aardolieproducten waarop de APETRA-bijdrage ligt, maar op de netto-invoer van aardolie(producten) minus de nationale naftaconsumptie. Deze consumptie is gelet op de grootte van de Belgische (petro)chemische industrie aanzienlijk.

Voor haar eigen stocks sluit het agentschap lange-termijnengagements af met opslagbedrijven. Zowel voor APETRA's financiële evenwicht als ter beletting van een *overshooting* inzake opslagcapaciteit is het van belang dat gekeken wordt naar de (midden)lange-termijn objectieven en realisaties van het energietransitiebeleid en het niet-energetische gebruik van nafta.

Los van de impact van de aardolieprijzen op de inkomsten, vertalen deze zich ook in de waardering van de stocks, wat gevolgen heeft voor APETRA's resultaten.

De volatiliteit van de aardolieprijzen heeft een impact op de waardering van de stocks. De stijging van de aardolieprijzen in 2021 zet zich ook begin 2022 verder, wat een positieve impact heeft op de waardering van de stocks.

¹³ Dit tegenover 98.750 ton in 2020, 77.500 ton in 2019 en 68.250 ton in 2018.

Overeenkomstig de notificatie van de Minister, ontvangen op 29 april 2016, dient de FOD Economie desgevallend maatregelen te treffen om te verzekeren dat APETRA een positief ESR-resultaat heeft, waardoor APETRA's liquiditeit gegarandeerd wordt. Deze notificatie geeft ook aan dat het Federaal Agentschap van de Schuld de leningen van APETRA op vervaldag zal herfinancieren.

Andere risico's en onzekerheden die voortvloeien uit de marktwerking bestaan uit het tekort of teveel aan aanbod wat betreft opslagcapaciteit en het onvoldoende aanbod van aankooprechten.

De interne risico's bestaan uit risico's verbonden aan diefstal, verlies, milieuvervuiling, opslag, transportbewegingen en de daling van de kwaliteit van de eigen stocks.

Financiële instrumenten

Er worden in de loop van het boekjaar geen financiële instrumenten gebruikt of aangekocht.

Gebeurtenissen na het einde van het boekjaar

Er vonden geen andere dan hogervermelde belangrijke gebeurtenissen plaats die een invloed hebben op de jaarrekening, of die het financiële evenwicht in gevaar zouden kunnen brengen.

Bijkantoren of dochterondernemingen

Er bestaan geen bijkantoren, noch dochterondernemingen van de vennootschap.

Onderzoek en Ontwikkeling

In het afgelopen boekjaar vonden geen activiteiten van Onderzoek en Ontwikkeling plaats, die als dusdanig kunnen worden gecatalogiseerd en geactiveerd.

Nico MISSANT
Bestuurder

P. van Gant
Voorzitter.

Brussel, vrijdag 25 februari 2022